

SVENSKEHANDEL

Svenskehandel

Av Nadia Gro Mathiesen

15

Jeg er fra Østfold. Det å handle i Sverige ligger i blodet mitt. Nordmenn er jo et turfolk, og det er østfoldingen også, men når hele resten av landet var på tur i skog og mark, (til fots, går jeg ut i fra, hva vet vel jeg), satt jeg i baksetet på en Ford Taunus på vei til det forjettede land – nemlig Sverige.

Det var vår søndagstur. På vei til Svinesund – mitt barndoms paradys.

Det første jeg forbinder med Svinesund, er sukker. Det hvite gullet. Jeg har ikke noen vitenskapelige kalkyler å legge frem, men det må ha vært uhorvelige summer min mor har spart den perioden sukkeret lokket oss over grensa. Det var jo selvfølgelig ikke bare sukkeret det handlet om på disse turene. Eller flekk og hermetiserte

champignoner – ei heller sprit, porr og tobakk. Det er jo klart at vi sparte noen kroner på å handle disse tingene over grensa, men de var like mye et påskudd for å dra til et sted hvor vi følte oss mer hjemme. Og det er nå en gang slik at en østfolding føler seg mer hjemme blant lavalamper og «Sex instructor»-t-skjorter, kina-putter og roser av plast som spiller en liten melodi mens de blinker i takt, akkompagnert av tonene til «Kramgo'a Låtar» og eimen av popcorn.

Tida har jo ikke akkurat stått stille på Svinesund heller, selv om den gjorde det en lang periode fra sånn omtrent 1980, til den gjorde et langt byks til vår tid for et par år siden. Den litt halvfete svenske kremmeren som kunne selge deg to kg flekk, vidunderpolishmiddel til bilen og en saftig, svensk pornofilm – samtidig, uten å blunke – er erstattet med Olav Thon. (Nå skal

ikke jeg påstå at ikke Olav Thon kan gjøre det samme som den halvfete, svenske kremmeren, men du må innrømme at det er vanskelig å forestille seg.) Det er sikkert mye fint på kjøpesenteret som Thon har satt opp på Nordby, men for oss som likte den søte følelsen av å ha gjort en god handel ved å kjøpe fake Levi's til «halva priset» og vel så det på Tobakkslåven, blir overgangen til Filippa K og Nudie jeans litt i største laget. Noen av oss synes det er litt trist at kvalitetsvarer har tatt over for raritetsvarer på Svinesund. Men vi fortsetter å dra dit, du finner oss fremdeles der borte. Du kan verken ta Svinesund ut av østfoldingen eller østfoldingen ut av Svinesund. For det er jo så billig. På Svinesund, altså.

«Harry», sa Sponheim, og provoserte sikkert en del mennesker. Ingen av dem var østfoldinger, de takket for komplimentet i sitt indre.

LØNNER SVENSKEHANDEL SEG FOR DEG?

Vi har forutsatt:

- En alternativ minstelønn på kr 150,-/timen
- En gjennomsnittlig hastighet på 70 km / timen
- Til sammen 30 minutters (bil)kø
- Et bensinforbruk på 0,8 liter per mil
- En bensinpris på kr 10,- (Dette er skrevet før verden gikk på en gedigen oljekrise.)
- En bomring hver 50. km de første 150 km til kostnad kr 20,- per passering
- At prisene på Svinesund er 40% billigere enn på ditt hjemsted

For at turen skal lønne seg må man handle for minimum:

Opp til 50 km:	kr 843,-
Opp til 100 km:	kr 1.499,-
Opp til 150 km:	kr 2.155,-
Opp til 200 km:	kr 2.710,-

NB! Denne utregningen tar ikke høyde for den kosen og hyggen svenskehandel inkludert bilkøer faktisk gir for mange. Dette skyldes at det er vanskelig å omregne moro i penger.

ÅR	SEK
1905	100,00
1910	100,00
1915	100,38
1920	126,04
1925	152,99
1930	100,43
1935	102,85
1940	105,23
1945	113,73
1950	138,30
1951	138,30
1952	138,30
1953	138,30
1954	137,91
1955	138,36
1960	138,33
1961	138,54
1962	138,74
1963	138,10
1964	139,25
1965	138,93
1966	138,73
1967	138,84
1968	138,54
1969	138,50
1970	138,08
1971	137,86
1972	138,82
1973	132,10
1974	124,94
1975	126,30
1976	125,71
1977	119,46
1978	116,45
1979	118,57
1980	117,26
1981	114,09
1982	103,07
1983	95,18
1984	98,61
1985	99,93
1986	103,94
1987	106,27
1988	106,36
1989	107,11
1990	105,73
1991	107,21
1992	106,93
1993	91,26
1994	91,46
1995	88,91
1996	96,27
1997	92,61
1998	94,91
1999	94,40
2000	96,04
2001	87,02
2002	81,96
2003	87,74
2004	91,74
2005	-----
2006	-----
2007	-----

Fyll inn valutakursene selv

